

СЕКЦІЯ «ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

Берзлапіна Н.С., здобувач вищої освіти, магістр
Миколаївський національний аграрний університет
Науковий керівник – **Боднар О.А.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ САНАЦІЇ ТА БАНКРУТСТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сьогодні світ знаходиться у дуже тяжкому становищі, глобальна економічна криза вразила майже всі країни та більшість сфер нашого життя, серед яких і сільське господарство. В Україні фінансове становище більшості сільськогосподарських виробників є мінливим, це тягне за собою велику кількість проблем, такі як: зменшення обсягів реалізації, виникнення збитків, неспроможність розрахунків по зобов'язанням. Все це може привести до банкрутства, тому перед підприємцями та менеджерами постає завдання подолання кризових явищ, задля безпечного функціонування, підвищення конкурентоспроможності та покращення стану національної економіки. Для цього слід використовувати різні заходи фінансового оздоровлення.

Нажаль з кожним роком в Україні зростає кількість кризових ситуацій, що викликає погіршення фінансового стану бізнесу. Економічні кризи, пандемія коронавірусу та повномасштабне вторгнення постали викликами для українських підприємців. Наслідком стала велика кількість безробітних, напруження суспільства, неможливість задоволення кредиторів, скорочення та банкрутство бізнесу. Деякі науковці ототожнюють такі терміни як «банкрутство» та «санация», але для того щоб це підтвердити або спростувати слід дослідити їх значення.

Банкрутство – це визнана господарським судом нездатність боржника, крім страховика або кредитної спілки, відновити свою платоспроможність за допомогою процедури санації та реструктуризації і погасити встановлені у порядку, борги. Санація – це система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямованих на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника [1].

Отже, санація це інструмент для виведення підприємства зі стану банкрутства, а банкрутство це наслідок діяльності підприємства.

Сільськогосподарське підприємство – юридична особа, основним видом діяльності якої є вирощування (виробництво, виробництво та переробка) сільськогосподарської продукції, виручка від реалізації вирощеної (виробленої

та переробленої) нею сільськогосподарської продукції становить не менше 50 відсотків загальної суми виручки [2].

До погіршення фінансового стану сільськогосподарського підприємства або його банкрутства призводять різні чинники, які виокремлені в чотири групи:

- специфіка галузі;
- роль галузі в економіці;
- соціальні та демографічні процеси;
- особливості аграрної політики.

У процесі подолання наслідків кризової ситуації фінансового стану сільськогосподарського підприємства необхідно здійснити їх фінансове оздоровлення, тобто санацію шляхом застосування низки заходів фінансового, організаційного, нормативно-правового, виробничого, технологічного та соціального характеру. Важливу роль у проведенні санації с.-г. підприємств відіграють заходи фінансово-економічного характеру, які полягають у фінансових взаємовідносинах, пошуку, накопиченні та використанні фінансових ресурсів для оздоровлення підприємства.

Особливістю відкриття провадження про неплатоспроможність боржника, зайнятим у сільському господарстві полягає в тому що, аналіз фінансового становища сільськогосподарського підприємства повинен проводитися з урахуванням сезонності сільськогосподарського виробництва та його залежності від природно-кліматичних умов, а також можливості задоволення вимог кредиторів за рахунок доходів, які можуть бути одержані сільськогосподарським підприємством після закінчення відповідного періоду робіт [1].

Фінансова санація у цьому випадку відбувається з бажання власника або кредиторів у судовому порядку. Узгоджуються форми, методи, джерела фінансування, тривалість та час проведення оздоровлення. Застосовуються контролінг та антикризові процедури на підприємстві. Також основними напрямками фінансової санації с.-г. підприємства є: зменшення обсягу заборгованості, покриття поточних збитків, мінімізація ризику виникнення банкрутства, створення фінансових фондів, вдосконалення якості управління тощо.

Підсумком вищевикладеного є обґрунтування важливості проведення санації сільськогосподарських підприємств у разі їх банкрутства, яке викликане нестійким становищем національної та світової економіки, поганими результатами діяльності підприємства та низькою конкурентоспроможністю. Дієві механізми оздоровлення дозволяють прискорити перебудову економіки та досягти позитивного ефекту не лише на мікро, але й на макрорівні. Заходи повинні охоплювати як загальну фінансову санацію, так і конкретні її частини.

Список використаних джерел:

1. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 №2597-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
2. Особливості фінансової санації та банкрутства підприємств різних форм власності і видів діяльності. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/923061/mod_resource/content/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B0%2010.pdf
3. Носань Н.С. Роль фінансової санації сільськогосподарських підприємств в умовах кризового стану: регіональний аспект. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/48.pdf

Блага О.С.,

здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування
Науковий керівник – **Боднар О.А.**, к. е. н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ОСОБЛИВОСТІ САНАЦІЇ ТА БАНКРУТСТВА ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

У чинному законодавстві України, а саме в ст. 1 Закону України «Про фермерське господарство», фермерське господарство є формою підприємницької діяльності громадян, яка відповідно до закону відбувається у прагненні виробляти, переробляти і реалізовувати сільськогосподарську продукцію, що має товарний характер, на земельних ділянках, які орендуються або перебувають у їх власності, у тому числі для ведення особистого селянського господарства [1].

Стаття 35 Закону України «Про фермерське господарство» передбачає підстави припинення господарювання. Фермерське припиняє роботу в таких ситуаціях:

- 1) відбувається реорганізація фермерського господарства;
- 2) здійснюється ліквідація фермерського господарства;
- 3) фермерське господарство офіційно визнається банкрутом;
- 4) якщо жоден із членів господарства або нащадків не бажає продовжувати діяльність господарства [1].

Після 21 жовтня 2019 року щодо процедури банкрутства фермерського господарства почали виноситися особливості статті 95 Кодексу України з процедури банкрутства. Причинами неплатоспроможності фермерського господарства є неспроможність розрахуватися з кредиторами протягом шести місяців після закінчення відповідного періоду діяльності фермерського господарства або неспроможність сплатити податки чи збори (обов'язкові платежі), загальні зобов'язання, пов'язані з державними пенсійними та іншими соціальними зобов'язаннями [2].

Системний аналіз наведених вище положень Кодексу з процедур банкрутства дає підстави для висновку, що в даному випадку йдеться не про